Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*: în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta" ese în fiecare ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése lunĭ 20 franci, pe trei lunĭ 10 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 103. **Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 8 (20) Maiu** **1890.**

Brașovŭ, 7 Maiu st. v.

Periculele, ce amenință biserica și șcóla, limba și naționalitatea nóstră, și peste totŭ a națiunilorŭ nemaghiare din acestŭ statŭ se grămădescŭ repede unulŭ după altulŭ.

Guvernulŭ ungurescŭ nu mai cunósce nicĭ o margine în pornirile sale nelegiuite.

'Șĭ bate jocŭ nu numai de legile firescĭ și dumneḑeescĭ, dér calcă cu o cutezanță vrednică de celŭ mai aprigŭ despotismŭ până și acele legĭ sancționate de Maiestatea Sa, care mai dedéu o fărîmă de garanțiă conservării și desvoltării individualității naționale, prin biserică și șcólă, a națiunilorŭ nemaghiare.

Legea de nationalitate e înmormêntată pe căi subversive, căcĭ abrogată nu e, prin legile școlare dela 1879 și 1883 și prin ordonanțele volnice și amenințătóre, ce una după alta au fostŭ repeḑite, ca nisce trăsnete din cabinetele miniștrilorŭ, când către autoritățile superióre bisericescĭ și școlare nemaghiare, când către capii administrațiunei, când către inspectorii școlarĭ.

Ér acum nouĕ legĭ se aducŭ, care au sĕ taiă adêncŭ în individualitatea națională a Românilorŭ, Germanilorŭ, Sêrbilorŭ și Slovacilorŭ, fiindŭ îndreptate ca nisce cuțite ascuțite asupra autonomiei bisericei lorŭ și asupra vieții lorŭ naționale.

In ḑiua de 17 Maiu n. guvernulŭ împreună cu dieta din Pesta a sĕvêrșitŭ unŭ nou atentatŭ asupra școlelorŭ națiunilorŭ nemaghiare.

Sub pretecstŭ de a forma bărbațĭ specialiștĭ erudițĭ, ca în Francia, Germania și Anglia, ministrulŭ ungurescŭ de culte a presentatŭ dietei unŭ proiectŭ de lege, care dispune ca limba grecéscă sĕ o învețe numai elevii gimnasiștĭ, carĭ voescŭ sĕ se specialiseze în filologia classică, și în casulŭ acesta numai pentru ei studiulŭ limbei grecescĭ e obligatorŭ. In § 3 alŭ acestei legĭ se ḑice, că *istoria literaturei grecescĭ are sĕ se propună în limba maghiară* însĕ pentru toțĭ școlarii.

Deputatulŭ sasŭ Zay a făcutŭ la acestŭ paragrafŭ unŭ amendamentŭ de cuprinsulŭ, că limba de propunere sĕ fiă limba gimnasiului respectivŭ. La votare fiindŭ paritate de voturĭ, președintele camerei Pechy a făcutŭ sĕ caḑă amendamentulŭ, votândŭ *pentru predarea istoriei literaturei grecescĭ în limba maghiară și în gimnasiile confesionale.*

Resultatulŭ acesta a fostŭ primitŭ de partida stângă, a celorŭ carĭ se 'nchină la revoluționarulŭ și antidinasticulŭ Kossuth, la dușmanulŭ nempăcatŭ alŭ popórelorŭ nemaghiare din acestŭ statŭ, cu îndelungate aplause,

Astfelŭ s'a săvêrșitŭ celŭ mai nou atentatŭ asupra școlelorŭ națiunilorŭ nemaghiare, asupra autonomiei bisericilorŭ acestora, care suntŭ suprema autoritate școlară peste institutele de învețămêntŭ, ce se susținŭ din banii acelora, din crunta sudóre a credincioșilorŭ lorŭ.

Și în timpŭ ce se proiecta acestŭ atentatŭ, ce au făcutŭ autoritățile nóstre superióre bisericescĭ și școlare, ca sĕ'mpedece sĕvêrșirea lui? Nimicŭ nu se scie, nimicŭ nu s'a auḑitŭ sĕ se fi 'ntreprinsŭ din partea lorŭ vre-unŭ pasŭ!

Și altŭ atentatŭ, celŭ mai monstruosŭ ce s'a putută născoci vre-odată, se pregătesce a se sĕvêrși în curêndŭ, prin legea asilurilorŭ, grădinilorŭ de copii și preparandiilorŭ confesionale nemaghiare, în care vorŭ avé sĕ se formeze dăscălițele acestorŭ institute.

Acéstă lege, care dispune, că în grădinile și asilurile instituite pentru practica dăscălițelorŭ pe lângă aceste preparandii, jumătate din ḑi pracsa se va face în limba maghiară, fiindŭ supușĭ prin acésta crierii și inima copiilorŭ noștri la cele mai grozave torturĭ, nu numai că sdruncină din temeliă autonomia bisericilorŭ națiunilorŭ nemaghiare, dér se distruge chiar viéța națională a acestora în familiă. căcĭ copii vorŭ fi dușĭ cu forța în aceste casarme de maghiarisare, unde se va ținti a se înăbuși în copii orĭ-ce sentimentŭ de iubire pentru biserica și școla, pentru datinele și obiceiurile, pentru limba și naționalitatea părinților, moșilorŭ și strămoșilorŭ lorŭ.

In fața acestorŭ grozave pericule, ce ne amenință esistența nóstră națională, avemŭ sfânta datorință de a lua mĕsurĭ de legală apĕrare. Românii din tóte părțile, din Ardealŭ, Bănatŭ și Țéra ungurescă, mirenĭ și preoțime, sĕ țină fără 'ntârḑiere adunărĭ, în care sĕ-șĭ ridice cu tăriă vocea în contra acestorŭ nelegiuirĭ și atentate, ce se sĕvêrșescŭ de regimulŭ ungurescŭ pretinsŭ „liberalŭ și constituționalŭ".

DIN AFARĂ.

O mică paralelă.

Din incidentulŭ procesului Panița, care se va continua mâne, după o întrerupere de câte-va ḑile, fóia berlinesă „Nationalŭ Ztg." face o mică paralelă între Rusia și Turcia, respective între raporturile și tendințele acestorŭ două imperii. Decă Rusia, ḑice numitulŭ ḑiarŭ, va merge și mai departe pe cărarea apucată deja, atuncĭ din punctŭ de vedere europénŭ, ea totŭ mai multŭ se va apropia de perspectiva, în care se află deja Turcia. In Turcia, unde Sultanulŭ, care totodată e și Chalif, séu mai bine ḑisŭ capulŭ unei bisericĭ intolerante și cu tendințe de a subjuga pe cetățenii de altă credință, puterea imperiului a apucatŭ deja spre povîrnișŭ, îndată ce n'a mai fostŭ în stare sĕ-șĭ continue și mai departe politica de cucerire. Tocmai așa se pune în contrastŭ cu lumea culturală europénă și imperiulŭ Țarilorŭ, unde érășĭ a începutŭ sĕ devină dătătóre de tonŭ așa numita *Rusia-vechiă*, care este una cu panslavismulŭ poftilorŭ de cucerirĭ. Décă odinióră nu va fi în stare sĕ tragă consecențele din acéstă politică, puterea și susținerea ei internă nu va puté esista tocmai așa ca actualulŭ imperiu turcescŭ. Urmările încă vorŭ fi aceleașĭ. Că óre esperiențele făcute acum de curêndŭ cu Bulgaria servi-vorŭ de unŭ avertismentŭ Rusiei, se póte trage la îndoiélă... Bulgaria pe lângă Rusia apare într'o lumină cu multŭ mai favorabilă.

Raporturile francese-italiene.

Venirea ambasadorului francesŭ *Bilot* din Roma la Parisŭ este considerată de cercurile politice francese ca unŭ pasŭ spre îmbunĕtățirea raporturilorŭ francese-italiene. Se crede adecă, că venirea lui Billot la Parisŭ stă în legătură cu *regularea afacerilorŭ comerciale* dintre Francia și Italia. Cercurile bine informate mai spunŭ, că regele Umberto se va întêlni în curêndŭ cu președintele Republicei, cu Carnot.

Desmințire.

In ḑilele trecute „Times" din Londra lățise vestea, că Rusia se pregătesce a se apropia de Germania. O telegramă din Berlinŭ însĕ spune, că „National Ztg." numesce acéstă scrire lipsită de orĭ și ce basă, ér „Kreutzeitung" ḑice, că scirea acésta nu este decâtŭ o încercare de a *nasce neîncredere față cu Germania.* Acésta apare și de acolo, că cercurile hotărîtóre germane, în tocmai ca și Austro-Ungaria, țină a avé unŭ caracterŭ provocătorŭ armatele rusescĭ așeḑate la hotarele austro-ungare.

Principele de Neapole în Rusia.

Ḑiarulŭ „Pol. Corr" i-se scrie din Petersburg, că Țarulŭ se pórtă cu cea mai mâre bunăvoință și atențiune față de principele moștenitorŭ alŭ Italiei, care

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Cugetărĭ.

De **Leopardi**, trad. de *I. Bocaniciu.*

(Urmare.)

VII.

Acela, care în contra opiniunei altora a preḑisŭ reușita cutărui lucru așa precum aievea s'a întêmplatŭ, sĕ nu cugete, că contrarii sĕi îi vorŭ da dreptulŭ și-lŭ vorŭ numi mai înțeleptŭ și mai pĕtrunḑĕtorŭ decâtŭ ei: pentru-că séu vorŭ nega fapta, séu preḑicerea; séu vorŭ născoci, că acésta séu aceea diferesce în circumstanțe; orĭ în óre-care modŭ vorŭ afla cause, cu carĭ se vorŭ sili a se convinge și a convinge pe alții, că opiniunea lorŭ a fostŭ dréptă, ér cea contrară scălciată.

VIII.

Cea mai mare parte a persónelorŭ, cărora le concredemŭ educarea copiilorŭ, nu au nicĭ o educațiune. Decĭ sĕ nu dubitămŭ, că nu potŭ da aceea ce nu au primitŭ și aceea ce pe altă cale nu se câștigă.

IX.

Pentru celŭ, care cu multe ostenelĭ și suferințe, și încă numai după multă așteptare, a câștigatŭ unŭ bunŭ, pe care altulŭ l'a câștigatŭ cu ușurință și fără multă amânare: acelŭ bunŭ în faptă nu a perdutŭ nimicu din prețulŭ sĕu, dér în imaginațiune i-se pare odiosŭ, că recompensa lui e aceeașĭ ca și a celui ce nu a ostenitŭ și suferitŭ atâta, séu póte chiar nimicŭ. Dér parabula Mântuitorului determină aceeașĭ simbriă și celorŭ carĭ au venitŭ mai târḑiu la lucru, de aceea bĕtrânii ordurilorŭ călugărescĭ tractéză cu tótă asprimea pe novițiĭ de frică sĕ nu ajungă comodŭ la acelŭ statŭ, în care vorŭ face cunoscință cu lipsa.

X.

Mare ar fi nenorocirea educătorilorŭ și peste totŭ a părinților, décă s'ar reflecta la aceea ce e fórte adevĕratŭ, că adecă copii lorŭ pe lângă tótă aplicarea, diligința, grija și ostenelele, ce și le punŭ ei întru educarea acelora, — acum séu mai târḑiu, răpițĭ în valul lumei, de sigur vorŭ deveni rĕi, décă nu-i va preveni mórtea. Acomodatŭ și raționatŭ a fostŭ rĕspunsulŭ lui Talete, care fiindŭ întrebatŭ de Solone, de ce nu se însóră, elŭ îi rĕspunse, arĕtândŭ neliniștea părinților pentru nĕcasurile și primejdiile fiilorŭ — dér și mai acomodată și rațională ar fi fostŭ scusa, că nu voiesce a înmulți numĕrulŭ celorŭ rĕi.

XI.

Chilone, unulŭ dintre cei 7 filosofĭ ai Greciei, ḑice, că omulŭ corpolentŭ e de maniere fine și omulŭ trebue sĕ inspire mai multă reverință decâtŭ frică. Afabilitatea și gingășia manierelorŭ, precum și umilința, suntŭ absolutŭ de lipsă pentru aceia, carĭ prin frumsețĕ, talentŭ orĭ alte calitățĭ dorite de lume, întrecŭ generalitatea: pentru-că cu multŭ mai grea e vina pentru care ai sĕ cerĭ iertare, și cu mult mai feros și mai neînduplecate inimiculŭ pe care ai sĕ'lŭ linișteștĭ; vina e superioritatea, ér inimiculŭ e invidia. Așa credeau cei vechĭ când se aflau în mărire și prosperitate, că se'mpacŭ ḑeii espiândŭ prin umilință, oferte și penitință voluntară pĕcatulŭ abia espiabilŭ, ca sĕ li-se deschiḑă Eliseulŭ fericirei.

XII.

Décă vinovatului și nevinovatului — ḑice împĕratulŭ Otone la Tacit — li-s'a pregătitŭ aceeașĭ sórte, e mai cu scopŭ ca omulŭ sĕ péră. Credŭ, că puținŭ deobite vorŭ fi cugetele acelora, carĭ avêndŭ spiritŭ mare și născuțĭ în virtute, după ce au întratŭ în lume și au esperiatŭ nemulțămirea, nedreptatea și simțulŭ diavolicŭ alŭ ómenilorŭ pentru semenii lorŭ, îmbrățișéză rĕutatea; și acésta o facŭ nu din corupțiune, nicĭ atrașĭ de esemple ca cei slabĭ; nicĭ din interesŭ séu din pofta după bunurile frivole lumescĭ, ci din alegere liberă pentru a-șĭ rĕsbuna asupra rĕilorŭ și a-le reîntórce schimbulŭ lovindu-i cu armele lorŭ proprii. Rĕutatea acelorŭ ómenĭ e cu atâtŭ mai profundă, décă se nasce din esperiența virtuței, și cu atâtŭ mai formidabilă, décă e unită cu mărimea și tăria de curagiu, care încă se póte numi eroismŭ.

XIII.

Precum prinsorile și galeriile suntŭ pline de mulțime, care după spusa lorŭ e nevinovată, așa și oficiile și demnitățile de tótă categoria suntŭ ocupate de persóne, chiămate și constrînse la acestŭ gradŭ, după ei rĕu nimeritŭ. Dér cu tóte acestea e imposibilŭ a afla unŭ prisonerŭ, care sĕ mărturiséscă, că a meritatŭ pedépsa, care o sufere, precum și unŭ demnitarŭ, care sĕ nu fi doritŭ onórea de care sĕ bucură.

XIV.

In vorbire, plăcerea nu e viuă și durabilă decâtŭ atuncĭ, când vorbimŭ despre noi înșine, despre lucrurile cu carĭ ne ocupămŭ séu despre acelea, ce ne aparținŭ în óre-care modŭ. Orĭ ce altŭ discursŭ în puțină vreme ne disgustă; dér aceea ce nouĕ ne place, pentru alții e unŭ urîtŭ nespusŭ. Titlulŭ de amabilŭ nu se câștigă decâtŭ cu prețulŭ suferințelorŭ, pentru-că amabilŭ în conversare e numai acela, care gratifică altora amorulŭ propriu și care mai multŭ ascultă și tace, deși e cam uriciosŭ a o împlini acésta; apoi lasă pe alții sĕ vorbéscă despre ei și despre lucrurile lorŭ câtŭ au voiă. Pentru-că décă în genere compania cea mai bună e aceea, de carea noi ne despărțimŭ satisfăcuțĭ cu noi înșine, tocmai așa e și

călĕtoresce prin Rusia. Între altele Ţarulŭ a poruncitŭ sĕ se pună la disposiţia principelui de Neapole unŭ yachtŭ împĕrătescŭ, cu care va călĕtori la Crimea. Regele Umberto şi-a esprimatŭ mulţămitele sale Ţarului pentru primirea ce i-a făcut'o fiului sĕu. În totŭ timpulŭ câtŭ va petrece principele de Neapole în Petersburg, se dice, că pe lângă elŭ va fi contele Costa, secretarulŭ legaţiunei italiene din Petersburg, care cunósce fórte bine relaţiile şi viéţa ruséscă.

Ca în 1870.

In Konigsberg s'a datŭ unŭ prândŭ la care împĕratulŭ germanŭ a ţinutŭ unŭ toastŭ, esprimându'şi bucuria, că petrece în légĕnulŭ regatului prusianŭ. Acéstă provincia, dise împĕratulŭ, e o columnă a patriei. Béu pentru bunăstarea şi prosperarea Prusiei ostice. De ar rĕmâné cruţată de timpurĭ rĕsboinice! dér décă după vrerea lui Dumnedeu i-s'ar impune sĕ'şi apere graniţele, atuncĭ *sabia Prusiei ostice i-o va face inimicului, ca în anulŭ 1870.*

Revoltă în Brasilia.

„Agentia Reuter" aduce scirea, că în Brasilia s'ar fi întêmplatŭ în dilele acestea o revoltă. În *Porto Allegru* (statulŭ numitŭ Rio grande de Sul) s'a ţinutŭ o mare adunare poporală, care n'a putută fi împrăştiată de poliţiă fără vĕrsare de sânge. La urmă miliţia a începutŭ a fraternisa cu poporulŭ. Ordinea s'a putută restabili numai cu marĭ greutăţĭ. Guvernulŭ statului însĕ a fostŭ silitŭ sĕ'şi dea demisia.

SCIRILE DILEI.

Reşedinţa Episcopiei de Gherla stabilită. Cetimŭ în „Amiculŭ Familiei:" In urma urmelorŭ totŭ amŭ ajunsŭ şi timpulŭ acela de a vedé stabilindu-se în Gherla reşedinţa Episcopiei de Gherla. Anume în dilele mai deaprópe s'au cumpĕratŭ în piéţa Gherlei două case cu unŭ teritoriu destulŭ de mare, carĭ se vorŭ străforma şi respective zidi şi ridica aşa, ca sĕ dea o locuinţă corĕspundĕtóre inaltei posiţii sociale a unui episcopŭ. Zidirea se va efectui în véra anului viitorŭ. După aceea va urma imediatŭ zidirea bisericei catedrale şi a seminariului. Ce bine era, décă se făcea şi numai cu 15—20 de anĭ mai curêndŭ, şi nu se petrecea vremea cu gândirĭ de strămutare la Baia mare, Deeşŭ şi mai scie Dumnedeu unde!? După împregiurările locale, astădĭ amŭ avé celŭ puţinŭ cu 10—20 case românescĭ mai multe în piéţă şi în stradele principale ale oraşului şi totŭ cam atâţĭ membri, mare parte virilişti, în representanţa oraşului.

***

Esamenele de cualificaţiune în archidiecesa Blaşului. Escelenţa Sa Metropolitulŭ dela Blaşiu, prin o circulară adresată cătră întregŭ clerulŭ archidiecesanŭ, aduce la cunoscinţa celorŭ interesaţĭ, că conformŭ regulamentului archidiecesanŭ de dto 5 Martie Nro 207—1872, emanatŭ pe basa legei esistente de instrucţiune publică art. XXXVIII din anulŭ 1868 §. 102, esamenele de cualificaţiune prescrise prin legea şi regulamentulŭ citatŭ pentru învĕţătorii respective învĕţătórele dela scólele poporalĭ de religiunea greco-catolică din archidiecesă, în anulŭ scolasticŭ curentŭ se vorŭ ţiné în 9 şi următórele dile ale lunei lui Iuniu st. n., şi anume: în 9, 10, şi 11 Iuniu s. n. se vorŭ ţiné esamenele scripturistice, ér în 12 şi dilele următóre cele verbalĭ, sub presidiulŭ comisiunei scolastice archidiecesane cu asistarea inspectorului scolasticŭ r. civilŭ. Cei ce dorescŭ a fi admişĭ în acestŭ esamenŭ au de a-şĭ înainta cererile lorŭ la ordinariatulŭ metropolitanŭ până în ultima Maiu a. c. pe calea oficielorŭ protopopescĭ, fiindŭ adjustate cu estrasŭ matricularŭ de botezŭ, testimoniu despre purtarea morală şi politică, despre progresulŭ întru cariera de învĕţătorŭ, şi cu absolutoriulŭ obţinutŭ în cutare preparandiă publică. Cei admişĭ la esamenulŭ din cestiune au de a depune cu ocasiunea inscrierei taxa prevĕdută în §. 26 din susŭ citatulŭ regulamentŭ.

***

Proiectulŭ privitorŭ la limba grécă s'a primitŭ de maioritatea camerii la desbaterile generale. Sâmbătă s'au începutŭ desbaterile speciale.

***

Proiectulŭ lui Iranyi privitorŭ la modificarea legei incolatului s'a desbătutŭ Vinerĭ de cătră comisiunea administrativă a camerei. Unii erau pentru, alţii contra primirei proiectului, între carĭ şi ministrulŭ preşedinte Szapáry. In fine comisia a hotărîtŭ, ca sĕ propună camerei *respingerea proiectului* d-lui Iranyi. Urma-vorŭ scandalurĭ?

***

Furnisarea sărei pentru Serbia. Precum se scie, Serbia nu posede sare şi şi-o procura până acum prin întreprindĕtorĭ privaţĭ. Guvernulŭ sêrbescŭ se hotărĭ sĕ nu mai predea privaţilorŭ furnisarea sărei, ci regiilorŭ monopolurilorŭ statelorŭ vecine. Spre acestŭ scopŭ s'a ţinutŭ în Belgradŭ licitaţiă, la care au luatŭ parte numaĭ guvernulŭ ungarŭ şi guvernulŭ românŭ. Guvernulŭ ungarŭ a oferitŭ preţurĭ mai eftine decâtŭ România. Representantulŭ românŭ cerŭ informaţiunĭ dela guvernulŭ sĕu şi acesta declară, că e gata a furnisa sarea în acelèşĭ condiţiunĭ ca şi guvernulŭ ungarŭ. Guvernulŭ sêrbescŭ preferindŭ sarea română, a datŭ României dreptulŭ esclusivŭ de a provedé Serbia cu sare.

***

Intregirea protopresbiteratului gr. or. alŭ Făgăraşului. Pe dioa de 22 Maiu v. 11 óre a. m. suntŭ convocaţĭ la sinodulŭ electoralŭ, ce se va ţiné în biserica gr. or. din Făgăraşŭ, membrii clericalĭ şi mirenĭ ai sinodului ordinarŭ şi estraordinarŭ electoralŭ protopresbiteralŭ pentru alegerea unui protopresbiterŭ alŭ tractului Făgăraşŭ.

***

Darŭ. Cetimŭ în „Fóia Bis. şi Scol." din Blaşiu: „Proprietarulŭ *Kovács Dénes*, unitarŭ de confesiune, a dăruitŭ bisericei greco-catolice din Baginŭ suma de 100 fl. v. a., cu acea menire, ca din venitele capitalului sĕ se ajutore preotulŭ nostru din acea comună. Fapta generósă vorbesce de sine şi nu are lipsă de laudele nóstre. Numai aceea dorinţă o esprimămŭ, că décă unŭ unitarŭ póte sĕ ajute bisericile nóstre, sĕ-o facă acésta după putinţă şi credincioşii noştri, aducêndu-şĭ aminte, că însutită va fi rĕsplata lorŭ".

***

Podŭ dĕrîmatŭ. La băile herculane (Mehadia) s'a întêmplatŭ o mare nenorocire. Statulŭ a voitŭ sĕ construéscă peste Cerna unŭ podŭ nou. Podulŭ era aprópe terminatŭ şi numai pe de-asupra mai erau câte ceva de făcutŭ. Marţĭ în sĕptĕmâna trecută, pe când mai erau ocupaţĭ cu lucru 10 ómenĭ, de-odată se surpă podulŭ cu unŭ vuetŭ asurditorŭ. Dintre lucrătorĭ 8 au putută scăpa, doi însĕ au cădutŭ cu podŭ cu totŭ la adêncime de 20 metri. Dintre aceştia unulŭ a şi muritŭ îndată, ér celălaltŭ e în agoniă. Contra întreprindĕtorilorŭ s'a pornitŭ cercetare.

***

Academia de dreptŭ din Poşunŭ va fi în curêndŭ desfiinţată, precum desfiinţate vorŭ fi tóte academiile de dreptŭ din provincĭă. În loculŭ lorŭ guvernulŭ are intenţiunea sĕ înfiinţeze şcóle speciale de administraţiă. Cei trecuţĭ prin aceste scóle au sĕ fiă numiţĭ apoi funcţionarĭ la municipii, orĭ notarĭ de cercŭ şi comunalĭ.

Centralisare ca sub celŭ mai cumplitŭ absolutismŭ.

***

Furtună cu grindină. Hotarulŭ comunei Haţegŭ şi ale mai multorŭ comune din aprópiere au fostŭ devastate de grindină în mărimea alunelorŭ şi nucilorŭ. Locuitorii suntŭ fórte îngrijaţĭ pentru hrană în viitorŭ. De asemenea hotarulŭ comunelorŭ Feleacŭ şi Gierfalău a fostŭ bătutŭ de grindină, care a pricinuitŭ stricăciunĭ.

***

Neregularităţĭ marĭ s'au descoperit în contabilitatea „pimniţei de mostre de vinurĭ a ţĕrii" din Pesta, precum spune „Magyar Hircsarnok". Se face cercetare în contra funcţionarilorŭ vinovaţĭ ai oficiului contabilităţii, între carĭ e şi primŭ-contabilulŭ asociaţiunei producĕtorilorŭ de vinurĭ, Desider Török.

***

Lucrătorii din Clușŭ. Vr'o 100 de calfe de măsarĭ au hotărîtŭ la 15 Maiu sĕ céră reducerea timpului de lucru la 8 óre şi sĕ li-se mărescă plata. Pentru a face paşii corĕspundĕtorĭ s'a alesŭ unŭ comitetŭ de 15 inşĭ.

***

Strămutare. *Ioanŭ Ramonţianu*, administratorulŭ parochiaiŭ din Petelea, a fostŭ dispusŭ totŭ în aceeaşĭ calitate la Gârboulŭ ungurescŭ.

***

Informaţii militare. „Armeeblatt" află, că în 10 Maiu s'a ţinutŭ o şedinţă sub preşedinţa ministrului de rĕsboiu, în care s'a înfăţişatŭ noulŭ modelŭ de carabină Mannlicher şi s'a recomandatŭ unanimŭ spre primire. „Reichswehr" împărtăşesce, că dela 16—24 Maiu statulŭ majorŭ generalŭ şi mai mulţĭ generalĭ călĕtorescŭ pentru esercitii, între Freiberg din Silesia şi Schönberg din Moravia, sub conducerea archiducelui Albrecht. In Iulie statulŭ majorŭ generalŭ face marea călĕtoriă în cuprinsulŭ corpului 13 (Agram) sub conducerea şefului statului maiorŭ-generalŭ fzm. br. Beck. Operaţiunile partidei de nordŭ le va conduce locţiitorulŭ şefului statului majorŭ generalŭ fml. Galgoczy, ér ale partidei de sudŭ colonelulŭ din statulŭ majorŭ generalŭ Edm. Hoffmeister, comandantulŭ brigadei 25 de inf. La acéstă călĕtoriă de esercitiu, care în suposiţiunile lui se va estinde până în provinciile ocupate şi se va termina la Sava, vorŭ lua parte şi unŭ anumitŭ numĕrŭ de generalĭ, oficerĭ de statŭ majorŭ şi oficerĭ superiorĭ. Călĕtoriile cele micĭ ale statului majorŭ generalŭ vorŭ fi astfelŭ întocmite, că vorŭ cuprinde totdéuna două corpurĭ învecinate. Aceste călĕtorii de esercitii se vorŭ ţiné în Iunie şi Iulie după unŭ programŭ deosebitŭ.

***

Revistă de trupe. Cetimŭ în „Timpulŭ": Ierĭ (Joi) generalulŭ Cernatŭ, comandantulŭ corpului 2 de armată, a trecutŭ în revistă trupele concentrate pe platoulŭ dela Cotrocenĭ (lângă Bucurescĭ.) In urma defilării, oficerii au fostŭ întrunitĭ în cercŭ, ér generalulŭ Cernat a esprimatŭ satisfacţiunea sa, mulţumindŭ şefilorŭ de corpurĭ pentru buna stare în care a găsitŭ trupele, şi în specialŭ a mulţumitŭ colonelului Gorjan, comandantulŭ regimentului 21 Dorobanţĭ, pentru modulŭ cum acestŭ regimentŭ a defilatŭ. In adevĕrŭ, era de remarcatŭ atitudinea şi ţinuta acestui regimentŭ la defilare, deşi este compusŭ numai din recruţĭ, carĭ au trecutŭ abia 18 dile de instrucţiă.

***

Têrgulŭ anualŭ dela Rosale în Timişóra se va ţiné dela 29 Maiu n. până la 3 Iunie n., éră têrgulŭ următorŭ dela 31 Iuliu n. până în 5 Augustŭ n. inclusivŭ.

***

Duelŭ. Intre conducĕtorulŭ filialei din Timişóra a băncii austro-ungare, Vilhelm Brunnlechner, şi între funcţionarulŭ de bancă Alfred Miess, a fostŭ la 16 Maiu n. unŭ duelŭ cu sabia, din causa unorŭ neînţelegerĭ ivite între amêndoi funcţionarii, din care causă Brunnlechner a fostŭ şi bătutŭ de Miess. In duelŭ Miess a fostŭ greu rănitŭ la capŭ.

Pregătirĭ pentru adunarea generală a Associaţiunei Transilvane.

După scirĭ private sosite din Sibiiu, Adunarea generală a „Associaţiunei Transilvane" se va ţiné, cum amŭ amintitŭ, de rêndulŭ acesta în Reghinulŭ săsescŭ, unde cei, carĭ vorŭ lua parte, vorŭ avé ocasiune a serba şi memoria unuia dintre foştii preşedinţĭ ai Associaţiunei, a baronului *L. V. Popŭ*, care répósă în Budapesta la an. 1875 şi ale căruia osĕminte suntŭ astrucate în Reghinulŭ săsescŭ. Décă membrii se vorŭ presenta în numĕrŭ câtŭ mai numĕrosŭ, ceea ce se recere în modŭ necondiţionatŭ, se vorŭ pune în discusiune cestiunĭ literare şi economice importante şi se vorŭ da informaţiunĭ esacte şi despre frumósa înaintare a internatului şi a şcólei civile de fete. Dintre damele, care se vorŭ presenta cu acea ocasiune la balulŭ Associaţiunei, se va premia cu doi napoleond'orĭ acea dómnă séu domnişóră, care va avé celŭ mai frumosŭ costumŭ naţionalŭ *din Transilvania.*

Se scie, că unŭ generosŭ bărbatŭ alŭ nostru, avêndŭ în vedere încuragiarea industriei nóstre naţionale, a destinatŭ încă în anulŭ trecutŭ unŭ premiu de doi napoleond'orĭ pentru a se conferi acelei dómne séu domnişóre, care se va presenta la balulŭ Associaţiunei în celŭ mai frumosŭ costumŭ naţionalŭ din Transilvania. Acestŭ premiu se va da în fiăcare anŭ, până când dăruitorulŭ va fi în viéţă, pe lângă condiţiunea, că décă într'unŭ anŭ nu s'ar afla nicĭ una dintre damele nóstre, care sĕ-lŭ câştige, în acestŭ casŭ premiulŭ se va trece şi se va adauge la premiulŭ anului următorŭ, rĕmânendŭ a se împărţi între două dómne séu domnişóre, care vorŭ avé

---

aceea, pe care o lăsămŭ cu disgustŭ. Conclusiunea e, că în orĭ ce vorbire întrerumperea şi finirea ei pune capĕtŭ plăcerei unuia şi disgustului celuilaltŭ, care vré sĕ rĕmână amabilŭ.

XV.

Séu eu mĕ înşelŭ, séu e adevĕrŭ, că în secululŭ nostru rară e persóna, care sĕ fiă lăudată fără sĕ nu se fi lăudatŭ mai întâiu ea însaşĭ. Atâtŭ e de mare egoismulŭ, atâtŭ e de mare invidia şi ura, ce pórtă ómenii unii asupra altora, încâtŭ voindŭ a câştiga nume, nu e destulŭ a face lucrurĭ laudabile, ci e de lipsă a le lăuda séu a afla pe cineva în loculŭ tĕu, care sĕ le predice şi prĕmărescă în continuu intonându-le cu voce înaltă în urechile publicului şi câtigândŭ în astfelŭ şi pe alţii, carĭ sĕ facă asemenea, şi cu aceeaşĭ ardóre şi perseveranţă sĕ repeţéscă acele laude. Dér sĕ nu sperezĭ, că veĭ produce o furóre spontaneă prin mărimea valorei, ce tu o areţĭ, şi prin frumseţa lucrărilorŭ ce tu le facĭ, căcĭ se vorŭ afla cine sĕ te admire, dér tacŭ molcom, şi décă potŭ se vorŭ încerca a împiedeca, ca sĕ rĕmânĭ necunoscutŭ altora. Cine vré sĕ se înalţe prin virtute adevĕrată, fiă modestŭ. Dér în respectulŭ acesta lumea e ca şi femeile, carĭ observă principiulŭ: cu modesia şi reserva faţă de tine nu veĭ obţiné nimicŭ.

XVI.

Pe nime nu l'a desamăgitŭ într'atâta lumea, nime nu o cunósce aşa de bine şi n'o uresce într'atâta, încâtŭ făcêndŭ unŭ paşŭ fericitŭ, sĕ nu fiă reconciliatŭ, totŭ asemenea nime nu e aşa de rĕu, încâtŭ salutându-te cu curtuasiă sĕ nu'ţĭ apară mai puţinŭ rĕu ca mai 'nainte. Aceste observărĭ ne arată numai slăbiciunea omului, dér nu au de scopŭ a justifica pe cei rĕi şi lumea.

XVII.

Nimicŭ nu arată mai bine puţina înţelepciune şi filosofiă, ce o are omulŭ, decâtŭ voia de a fi tótă viéţa lui înţeleptŭ şi filosoficŭ.

XVIII.

Genulŭ omenescŭ se împarte în 2 părţĭ: unii folosescŭ despotismulŭ, alţii ilŭ suferŭ. Nicĭ o lege, nicĭ o forţă, nicĭ progresulŭ filosofiei orĭ a civilisaţiunei nu va puté opri ca omulŭ sĕ nu fiă séu de o parte séu de cealaltă; mai rĕmâne, ca cine póte alege sĕ aléga. E de observatŭ însĕ, că nu toţĭ potŭ alege, nicĭ nu se póte alege totdéuna.

(Va urma.)

cele mai frumóse costume naționale din Transilvania, ér décă numai una singură ar avé costumŭ, care sĕ merite a fi premiatŭ, acésta va primi premiulŭ întregŭ.

Anulŭ trecutŭ acestŭ premiu nu s'a pututŭ conferi, deórece la balulŭ din Făgărașŭ alŭ Associațiunei nu s'a aflatŭ nicĭ unŭ costumŭ, care sĕ pótă fi premiatŭ. Costumulŭ ce e a se premia, trebue sĕ fiă costumŭ curatŭ naționalŭ, asemenea cărora se vĕḑuseră de es. la esposițiunea nóstră deschisă la Sibiiu în an. 1881, ér nu imitațiunĭ și amestecăturĭ strĕine și nicĭ din Regatulŭ României, carĭ atâtŭ în ceea ce privesce desemnulŭ, câtŭ și execuțiunea, la noi suntŭ considerate ca prea înțoțonate și încărcate.

Astfelŭ déră, în sensulŭ disposițiunilorŭ donatorului, în anulŭ acesta se va da unŭ premiu de 4 napoleond'orĭ (cam 38 fl. v. a.) Premiarea se va face în pausă din partea unui juriu de 3 membri, între carĭ unŭ bĕtrânŭ — décă se póte dintre membrii comitetului Associațiunei, — care va alege dintre tinerimea dela balŭ unŭ tênĕrŭ și o domnișóră și cu aceștia formândŭ juriulŭ sub presidiulŭ sĕu, va decide asupra distribuirei premiului cu maioritate de voturĭ. In casulŭ de a nu reuși cu maioritate, votulŭ domnișórei va decide.

Despre acésta avisămŭ de timpuriu pe dómnele și domnișórele române, carĭ vorŭ lua parte la balulŭ „Associațiunei" din Reghinŭ, avêndŭ bună speranță, că de rêndulŭ acesta și membrii Associațiunei se vorŭ presenta în numĕrŭ mai mare.

Intêmpinare.

La raportulŭ din Nr. 100 alŭ fóiei nóstre privitorŭ la adunarea învĕțătorilorŭ românĭ gr. cat. din tractulŭ Câțĭcăului, ținută în 20 Aprilie n. c., d-lŭ învĕțătorŭ George Hatosŭ din Câțĭcău ne trimite o întêmpinare de următorulŭ cuprinsŭ:

Câțĭcău, la 18 Maiu 1890.

Onorate Domnule Redactorŭ!

...Mĕ mărginescŭ a reflecta numai asupra celorŭ scrise în raportulŭ din Nr. 100 la adresa mea de către d-lŭ corespondentŭ M.-s, care și în anulŭ trecutŭ vorbindŭ despre adunarea nóstră învĕțătorésca, ținută la mine în Câțĭcău, între alte împroșcărĭ ne întemeiate nu s'a pututŭ conteni de a nu face și asupra esamenului meu unele observărĭ, pe carĭ nicĭ D-sa nu le-a observatŭ. Vĕ rogŭ dér d-le Redactorŭ, permiteți-mĭ sĕ întrebŭ pe d-lŭ corespondentŭ M-s: „Cunoscĭ d-ta, d-le M-s, pe toțĭ învĕțătorii tractualĭ și luat'ai d-ta parte vre-odată la esamenele tractualĭ? Scii d-ta, că eu în restimpŭ de 6 anĭ, de trei orĭ amŭ ascultatŭ tóte esamenele tractualĭ și prin urmare sunt în clarŭ cu starea și aptitudinea învĕțătorilorŭ noștri, precum sunt în clarŭ și cu intențiunile d-tale! Scii d-ta că până acum, dér nicĭ acum, nu am datŭ ansă prin conspectele mele nimĕnui a mĕ numi „parțialŭ" și „pesimistŭ".

Invĕțătorii tractualĭ au fostŭ de față când s'a cetitŭ acelŭ conspectŭ. Pentru ce nu m'au îndrumatŭ déră la ordine? De altcum publică elaboratulŭ meu și décă cutare colegŭ va avé cutare observărĭ în contra lui, eu mĕ voiu declara de învinsŭ...

Georgiu Hatosŭ,
învĕțătorŭ.

Décă supĕrarea d-lui Hatosŭ provine din conscențiósa împlinire a datorinței sale, precum ne și place a crede, atuncĭ ea se póte esplica ușorŭ și d-lui Hatosŭ nu-i póte servi decât spre onóre. Nu trebuie însĕ sĕ uite d-sa, că părerile ómenilorŭ suntŭ diferite. Când raportorulŭ „M-s", din incidentul aprețiărei din vorbă, l'a caracterisatŭ pe d-sa de „pesimistŭ" și „parțialŭ", a pututŭ sĕ se însele, ce e dreptŭ, dér pentru aceea nu i-se potŭ face imputărĭ, căcĭ acésta a pututŭ sĕ fiă convingerea d-sale individuale asupra căreia nu se póte face presiune și de aceea casulŭ de față nu ofere nicĭdecum motivŭ de supĕrare.

Esposițiă industrială în Orăștiă.

Ni-s'a trimisŭ următórea invitare din partea comitetului esposiției:

Esposiția industrială locală — împreunată și cu o esposițiă de producte din industria de casă femeiascĕ — inițiată de „Reuniunea industriașilorŭ și lucrătorilorŭ din Orăștiă" — se începe la 26 Maiu st. n. și se sfîrșesce la 1 Iunie 1890. Subscrisulŭ comitetŭ de esposițiă, aducêndŭ acésta la cunoscință, îșĭ dă onorulŭ a învita cu totŭ respectulŭ la cercetarea esposiției și îșĭ permite a esprima speranța și rugarea, că prevenirea, interesulŭ și spriginulŭ de care s'a bucuratŭ esposiția și protectorii ei până acum, se va manifesta și prin o viuă frecuentare. Insinuărĭ pentru locuințe, precum și pentru participarea la prândulŭ festivŭ suntŭ a se adresa la membrulŭ din comitetŭ d-lŭ Eduard Fabini, fabricantŭ de gips, — până la 25 Maiu 1890 st. n.

Programa esposiției industriale locale — împreunată și cu o esposițiă de producte din industria de casă femeiascĕ, care se va începe la 26 Maiu, se va termina la 1 Iunie 1890 și se va ținé în sala de gimnastică a gimnasiului superiorŭ evangelicŭ reformatŭ e următórea:

1) La 26 Maiu diminéța la 6 óre primirea óspeților ce vorŭ sosi cu trenulŭ de diminéță. Designarea locuințelorŭ pentru óspețĭ. 2) La 11 óre înainte de améḑĭ deschiderea esposiției prin Ilustritatea Sa comitele supremŭ alŭ comitatului Hunedórei D-lŭ George de Pogany și visitarea esposiției. 3) După améḑĭ la 2 óre prânḑŭ comunŭ în pavilonulŭ ospĕtăriei dela „Douĕ pistóle." 4) După améḑĭ petrecere și festivitate porală — pe lângă concursulŭ „Reuniunei trăgĕtorilorŭ la sĕmnŭ" și alŭ „Reuniunei vênătorilorŭ" în promenada orașului. Musica o va provedé capela militară a regimentului de infanteriă Nr. 64. 5) La 1 Iunie d. am. închiderea esposiției. Sorțirea câștigurilorŭ. Impărțirea premielorŭ. Séra petrecere cu jocŭ în pavilonulŭ de véră în grădina dela „douĕ pistóle".

In esposițiă se vorŭ pune spre vedere pe lângă productele profesioniștilorŭ și industriașilorŭ din Orăștiă — cu deosebire lucrurĭ femeiescĭ din vremĭ mai vechĭ, din véculŭ alŭ 16-lea și 17-lea — precum și lucrurĭ mai nouĕ din industria de casă.

Esposiția se póte cerceta în fiă-care ḑi dela 7 óre diminéța până la 7 óre séra.

Taxa de intrare în cele douĕ ḑile dintâiu, adecă la 26 și 27 Maiu, e 20 de cr. de persónă, în celelalte ḑile 10 cr. Cu carta de intrare deodată e a se cumpĕra și unŭ losŭ cu 10 cr. pentru loteria esposiției.

Se vorŭ da și carte pentru întréga durată a esposiției de persónă cu 50 cr. cu losŭ pentru loteriă 60 cr. Carte de intrare se capĕtă la cassa esposiței și în librăria „Minerva."

Insciințare.

Despărțĕmêntulŭ VII (Abrudŭ) alŭ „Associațiunei transilvane pentru lit. rom. și cult. pop. rom." va conferi *unŭ premiu de 10 fl.* acelui învĕțătorŭ românŭ din acestŭ despărțĕmêntŭ, care va dovedi, că a făcutŭ mai mare progresŭ în ramulŭ pomăritului.

Domnii învĕțătorĭ, carĭ dorescŭ a reflecta la acestŭ premiu, 'șĭ vorŭ trimite cererile concursuale la directorulŭ despărțĕmêntului *celŭ multŭ până în 2 Iunie a. c. st. n. (a 2 ḑi de Rosalii)* provĕḑute cu o adeverință oficiósă dela oficiulŭ parochialŭ, subscrisă și de primăria com. și vidimată de oficiulŭ protopopescŭ concernente, din care sĕ fiă evidentŭ:

a) câțĭ pomĭ nobilĭ (ultoi) dela 1—3 anĭ merĭ, perĭ, cireșĭ, prunĭ etc, au în grădina școlară? *b)* câțĭ pomĭ sĕlbaticĭ séu din simburĭ au în grădină pregătițĭ de a se puté ultoi în anulŭ următorŭ? *c)* câțĭ elevĭ sciu deja ultoitulŭ dela concurentŭ? *d)* în grădina școlei cultivă-se și legumăritulŭ și suntŭ deprinse în acest ramŭ cu deosebire elevele (fetițele)?

Ofenbaia, în 15 Maiu 18[illegible].

Ioanŭ Danciu,
dir. desp.

Convocare.

Adunarea generală a despărțĕmêntului VII (Abrudŭ) alŭ „Associațiunei transilvane pentru literatura română și cultura pop. românŭ" *se convócă pe 3 Iuniu a. c. st. n. (a 3 ḑi de Rusalii)* în comuna Roșia montană *la 1 óră p. m.* în biserica gr. cat. Ceea ce se aduce la cunoscința publică, învitându-se toțĭ P. T. membri din acestŭ despărțĕmêntŭ, precum și alțĭ iubitorĭ de cultură.

Obiectele adunărei vorŭ fi:

1. Raportele comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare generală. 2. Raportulŭ casarului. 3. Alegerea comisiunei pentru incassarea taxelorŭ și înscrierea membrilorŭ noi. 4. Cetirea disertațiunilorŭ insinuate la presidiu. 5. Conferirea premiului de 10 fl. unui învĕțătorŭ rom. din acestŭ despărțĕmêntŭ, care a făcutŭ mai mare progresŭ în pomăritŭ. 6. Raportulŭ comisiunei esmise. 7. Statorirea budgetului pe a. 1891. 8. Propunerĭ.

Ofenbaia în 15 Maiu 1890.

Ioanŭ Danciu,
direct. despărț.

Dare de sĕmă și mulțămită publică.

Beiușŭ, Aprilie 1890.

La timpulŭ sĕu s'a relatatŭ aprópe în tóte organele de publicitate succesulŭ moralŭ obținutŭ cu ocasiunea balului casinei române din locŭ. Acuma, în urma conclusului luatŭ în ședința ordinară a comitetului casinei ținută la 15 Aprilie a. c., dămŭ în publicitate rațiociniulŭ privitorŭ la succesulŭ materialŭ alŭ balului, și adecă:

Percepțiunĭ în séra balului 136 fl. 10 cr. Pe listele de colectare au incursŭ 25 fl. 30 cr. Suma totală: 161 fl. 40 cr., din carĭ subtrăgêndu-se erogațiunile în sumă de 110 fl. 53 cr., rĕmâne venitŭ de 50 fl. 87 cr., care venitŭ e destinatŭ pentru îmbogățirea și augmentarea bibliotecei casinei.

Comitetulŭ aduce în genere mulțumită on. publicŭ pentru bunăvoința cu care a îmbrățoșatŭ acéstă mișcare socială culturală, ér în specie următorilorŭ d-nĭ, carĭ au făcutŭ oferte și suprasolvirĭ:

Anume suprasolvirĭ: Paulŭ Popŭ, adv. 10 fl., Vas. Ignatŭ, adv. 4 fl., Aug. Antalŭ protopresbiterŭ 2 fl., Belenyesi Iozsef, comerc. 3 fl., Dem. Negreanŭ comerc. 2 fl., Iosifŭ Papŭ, not. cerc. 2 fl.. Veiszglaz Adolf, comerc. 2 fl., Dr. Georgiu Mureșianu, medicŭ 2 fl., Ioanŭ Buteanu, dir. gimn. 1 fl. 50 cr., Dr. Fl. Stanŭ, prof. gimn. 1 fl. 50 cr., Virag Istvan 1 fl. 50 cr., Ioanŭ Fersiganu, prof. gimn. 1 fl., T. Thury Ignácz, not. publ. 1 fl., Corneliu Palladi 1 fl. Er d-nii Vas. Papŭ protopresb., Teod. Bulcu prof. gimn., Nic. Radu și Tobias Miklos forestierĭ dom., Teodorŭ Fassic, adv., Petru Herțe, docente, Antoniu Vass, Stefanŭ Olteanŭ, Ioanŭ Dringou, Al. Clintocŭ câte 50 cr.

Oferte dela d-nii: Nic. Zigre, adv. 3 fl., Moțu Ioanŭ, Deva, 3 fl., Georgiu Popŭ de Basescĭ 2 fl., Georgiu Horvatŭ jude reg. 2 fl., Mihaiu Bejan not. publ. 2 fl., Dr. Petrovich 2 fl., Teod. Pinteru, Curticiu, 3 fl., Ioanŭ Danŭ 2 fl. 30 cr., S. S. Bocșanŭ 1 fl. 50 cr., Vas. Leșianu prof. emeritŭ 1 fl., Aug. Balașŭ 1 fl., Georgiu Munteanŭ 1 fl.

Pentru nobilele sentimente și căldurosulŭ sprijinŭ alŭ susŭ numițilorŭ d-nĭ, comitetulŭ le esprimă și pe acéstă cale mulțumită și recunoscință.

Vasiliu Stefănică, cas comit. **Gavrilŭ Cosma,** not. comit.

DIVERSE.

Esundare și incendiu în Siberia. Pe orașulŭ *Tomsk* și împrejurimea lui l'a ajunsŭ o mare nenorocire. După telegrama diarului „Kurier Warsawski" rîulŭ Tom s'a vĕrsatŭ din țĕrmurĭ și a coperitŭ sub apă o mare parte a ținutului din apropiere. Comunicația cu orașulŭ Tomsk de multă vreme e întreruptă cu desăvîrșire; mulțĭ ómenĭ s'au pustiitŭ, Afară de acésta orașulŭ a mai suferitŭ și de unŭ mare incendiu, care a mistuitŭ întregĭ șirurĭ de stradĭ. In urma acésta o parte a orașului Tomsk este o tristă ruină.

Baccilulŭ difteritei. „Figaro" din Parisŭ scrie, că doi asistențĭ de-ai lui Pasteur, Roux și Sersiu, au descoperitŭ baccilulŭ difteritei. Baccilulŭ acesta sémĕnă forte multŭ cu baccilulŭ tuberculosei, numai câtŭ puținŭ e mai grosŭ și de amêndouĕ capetele arată unŭ felŭ de umflătură. Doi medicĭ germanĭ, Fraenkel și Briegor însĕ au mersŭ și mai departe, au alesŭ adecă selecțiunea veninului, care pricinuesce aceștĭ baccilĭ. Cu veninulŭ acesta s'au făcutŭ și esperimente oltuindu-se și se ḑice, că resultatulŭ e surprinḑĕtorŭ, fiindcă amamilele în carĭ se oltuesce veninulŭ capĕtă difterita în cea mai mare mĕsură. Medicii sperézĕ, că pe calea acésta va fi posibil a se vindeca difiterita radicalŭ.

Stanley se 'nsóră. Lucru straniu Tocmai diarele acele, carĭ îlŭ vorbiau de rĕu pe Stanley față cu femeile, susținêndŭ adecă, că elŭ le-arŭ urî până dincolo, adunŭ acum scirea, și anume „Extrablatt", la care i se telegrafiază din Londra, că Stanley se va însura. Favorita lui este o artistă pictoră cu numele Dorothea Tennaut. Logodna se va întêmpla la începutulŭ lui Iuliu,—ḑice ḑiarulŭ vienesŭ.

Francesii pentru streinĭ. In Sorbonna dela Parisŭ, s'a constituitŭ în ḑilele trecute unŭ comitetŭ de ajutorare, care a luatŭ hotărîrea, ca pe câtŭ se póte sĕ îndulcéscă viéța studenților streinĭ, carĭ șĭ-au alesŭ Parisulŭ de isvorŭ alŭ sciințelorŭ și cunoscințelorŭ pe carĭ voiescŭ sĕ și le câștige. Afară de acésta comitetulŭ numitŭ se va îngriji câtŭ îi va sta în putință sĕ promoveze învĕțămêntulŭ și cultura francesă în streinătate, mai alesŭ în împrejurimile Mediteranei. In fruntea comitetului s'a pusŭ însușĭ Pasteur cu câțĭva profesorĭ reuumițĭ.

Mórte prin corsetŭ. In Berlinŭ o baletistă a teatrului regalŭ s'a găsitŭ mórtă în patulŭ ei. Nefiindŭ ea bolnavă de mai 'nainte, s'a presupusŭ, că ea s'ar fi otrăvitŭ. Secționarea cadavrului însĕ a doveditŭ, că mórtea a provenitŭ din o apoplecsiă de inimă, causată prin o corsetare pré mare. Avisŭ cocónelorŭ, care cultivă în pré mare mĕsură acéstă vanitate periculósă.

Necrologŭ.

Camila Dragomirŭ născ. *Papp de Lemeny* ca soțiă, în numele sĕu și alŭ ficei sale *Olga*, *Ioanŭ Ch. Dragomirŭ* de Capolnocŭ-Monoștorŭ, protopopŭ gr. cat. în Naprade, ca tată, și *Agneta Dragomirŭ* n. *Hossu de Nagy-Lozna*, ca mamă, *Teofilŭ Ch. Dragomirŭ* ca frate cu soția sa *Eugenia Colceriu*, ca ainŭă, *L. Papp de Lemeny* pretorŭ în Clușiu cu soția sa *Carolina Țelenca* ca socrii, în numele lorŭ și alŭ altorŭ numĕroșĭ consângenĭ și amicĭ cu inima frântă de durere anunță, că iubitulŭ lorŭ soțŭ, tată, fiiu, frate, afinŭ, ginere și amicŭ **Alesandru Ch. Dragomirŭ de Capolnocŭ-Mănăștur**ŭ, advocatŭ și interprete de trib. reg., membru în comitetulŭ comitatensŭ alŭ comitatului Silvaniei, membru ord. alŭ „Associațiunei trans. pentru lit. și cult. poporului rom." și membru alŭ „Reuniunei femeilorŭ rom. sĕlăgene", în etate de 37 anĭ și ai fericitei căsĕtorii de 5 anĭ, după unŭ morbŭ greu și îndelungatŭ, la 17 Maiu în casa socru-sĕu din Clușiu șĭ-a datŭ nobilulŭ sufletŭ în mânile Creatorului. Rĕmășițele-i pămêntescĭ s'au binecuvêntatŭ după ritulŭ gr. cat. în 18 Maiu la 6 óre d. m. în casa morții mai susŭ numită, ér în 19 l. c. 's'au transportatŭ la loculŭ nascerii Naprade, spre a se astruca în cimiterulŭ acelei comune.

Fiă-i țĕrîne ușóră!

*

Subscrisulŭ cu inima plină de durere anunță încetarea repentină din viéță a prea iubitei sale soții **Maria Pocreanu,** născ. Tulbure, carea după o scurtă suferință causată după nascerea unei fetițe a rĕposatŭ în Domnulŭ în 7 Maiu st. n. séră la 9 óre în alŭ 26 lea anŭ alŭ vieței sale. Rĕmășițele pămêntescĭ ale prea iubitei rĕposate s'au consânțitŭ după ritulŭ gr. or. și s'au înmormêntatŭ Sâmbătă în 10 Maiu în cimiteriulŭ gr. or. din Socenĭ. — Fie-i țĕrîna ușóră!

Socenĭ, (p. u. Reșița) în 12 Maiu 1890 st. n.

Simionŭ Pocreanu,
învĕț., ca soțŭ.

POSTA REDACȚIUNEI.

D-lui *P. B. în Hunedóra.* Fóia nóstră o putețĭ abona și în rate lunare anticipative.

Editorŭ și redactorŭ responsabilŭ;
Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 19 Maiu st. n. 1890.

Bancnote romĕnesci	Cump.	9.35	Vĕnd.	9.37
Argintŭ româneseŭ -	„	9.30	„	9.33
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.37	„	9.40
Lire turcescĭ - - -	„	10.62	„	10.67
Imperialĭ - - - -	„	9.60	„	9.65
Galbinĭ .	„	5.45	„	5.50
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ - - -	„	131.	„	132.
Mărcĭ germane - -	„	—.—	„	—.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 17 Maiu st. n. 1890

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	103.85
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	99.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ - - - - - - - - - -	117.30
dto argintŭ - - - - - -	96.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	113.50
Bonurĭ rurale ungare - - - - -	89 10
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - -	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	126.90
Renta de hârtiă austriacă - - - -	89.30
Renta de argintŭ austriacă - - - -	90.20
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	110 40
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	130.75
Acțiunile băncei austro-ungare - -	956.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	343.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	300.75
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - -	5.56
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - -	9.39
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	57.87½
Londra 10 Livres sterlinge - - -	118.—

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei", precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans."

ABONAMENTE
la
„GAZETA TRANSILVANIEI"

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ.	3 fl. —
Pe șése lunĭ.	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe șése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ.	2 fl. —
Pe șése lunĭ.	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ.	8 francĭ.
Pe șése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei."

Mersulŭ trenurilorŭ
pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ accelevatŭ.	Trenŭ accelevatŭ	Trenŭ omnibus	Tren de persóne (dela Clușiu omnibus)
Viena	3.40	8.—	8.—	
Budapesta	9.20	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.18	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46	1.51
	2.30	7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd	3.—	7.41	10.21	2.55
Rév	3.31	8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia	4.24	9.05	1.57	4.49
Huiedin	4.52	9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș		Tren de persóne	4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕșel	5.49		4.58	6.38
Clușiu	6.02	10.35	5.26	6.56
	6.14	11.02		7.15
Apahida		11 23		7.48
Ghiriș	7.28	12.44		9.13
Cucerdea	7.52	1.27		10.04
Uióra		1.34		10.12
Vințulŭ de susŭ		1.42		10.19
Aiud	8.21	2.07		10.45
Teiușŭ	8.38	2.26		11.34
Crăciunelŭ		3.11		12.11
Blașiu	9.18	3.24		12.29
Micăsasa		3.54		1.10
Copșa mică		4.09		1.30
Mediașŭ	10.08	4.39		2.14
Elisabetopole	10.32	5.11		2.54
Sighișóra	11.07	5. 5		3.35
Hașfalĕu		6.12		4.07
Homorodŭ	12.31	7.32		5.54
Ágostonfalva		8.17		6.39
Apatia		8.37		7.13
Feldióra	1.20	9.06		7.45
Brașovŭ	1.40	9.45		8.32
	2.14			
	2.34			
Timișŭ	3.17			
Predealŭ	3.40			
Bucuresci	9.30			

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelevatŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelevatŭ.	Tren de persóne
Bucuresci	7.35			
Predealŭ	12.50			
Timișŭ	1.19			
Brașovŭ	1.55			
	2.15	4.54		7.07
Feldióra	2.47	5.37		7.44
Apața		6.15		8.09
Ágostonfalva		6.43		8.29
Homorodŭ	3.56	7.31		9.07
Hașfalĕu		9.09		10.34
Sighișóra	5.28	9.33		10.20
Elisabetopole	5.57	10.02		11.09
Mediașŭ	6.19	11.04		11.35
Copșa mică		11.24		12.19
		11.39		11.59
Micăsasa		11.57		12.15
Blașiu	7.09	12.30		12.43
Crăciunelŭ		12.45		12.55
Teiușŭ	7.42	1.13		1.07
Aiudŭ	8.05	2.28		2.11
Vințulŭ de susŭ		2.48		2.33
Uióra		2.56		2.40
Cucerdea	8.32	3.14		2.46
Ghirișu	9.—	4.01		3.27
Apahida		5.28	Trenŭ mixtŭ.	4.47
Clușiu	10.21	5.56		5.08
	10.41	6.45 (dela Clușiu de persóne)	8.—	5.32 (dela Clușiu accelerată)
Nădășelŭ		7.06	8.36	
Gîhrbău		7.22	9.02	
Aghireșŭ		7.37	9.32	6.11
Stana		8.03	10.11	
B. Huiedin	11.54	8.24	10.51	6.43
Ciucia	12.24	9.04	12.16	7.12
Bucia		9.20	12.50	
Bratca		9.37	1.19	
Rév	1.03	9.55	2.—	7.51
Mezö-Telegd	1.29	10.20	3.04	8.17
Fugyi-Vásárheli		10.47	3.36	
Várad-Velencze		10.57	3.52	
Oradea-mare	1.54	11.04	4.03	8.42
	2.04	11.19	4.47	8.47
P. Ladány	3.20	1.19	7.30	10.08
Szolnok	5.—	3.31	11.51	11.51
Budapesta	7.15	6.30	9.55	1.55
Viena	1.40	1.40		7.15

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ		3.53	5.36
	2.17	4.29	6.06
Glogovațŭ	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulișŭ	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bĕrzava		6.23	7.57
Soborșinŭ		7.20	8.42
Zamŭ		7.55	9.11
Gurasad.		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăștia		11.—	11.39
Șibotŭ		11.29	12.01
Vințulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiușŭ	9.54	1.06	1.24

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.23
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicica	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborșinŭ	5.30	8.38	
Bĕrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulișu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaț	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42	11.30	7.44
	9.20	12.05	
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Hațegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Banița	11.50	3.53
Petroșenĭ	12.30	4.25

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	6.—
Sighișóra	8.56

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Mureșŭ-Ludoșŭ	4.30
Țagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistrița	11.—

Bistrița-Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	3.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6.49
Mureșŭ-Ludoșŭ	9.25

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	2.05	4.35
Șeica mare	2.38	5.05
Lómneșŭ	3.22	5.46
Ocna	3.46	6.17
Sibiiu	4.18	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	9.10	9.50
Ocna	9.37	10.14
Lómneșŭ	10.05	10.40
Șeica mare	10.40	11.10
Copșa-mică	11.09	11.35

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Mirașteu	5.21	12.36	6.08
Oșorheiu	5.40	12.55	6.27
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
	6.45	12.15	10.20
Mirașteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.31	2.02	12.06
Cheța	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski).

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu Brașov.